

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST.

St. VII.

Vsebina: 53. Litterae Apostolicae de Rosario Mariali. — 54. Instructio S. Congregationis super negotiis Episcoporum et Regularium circa Conventus Episcoporum in Ditionibus Imperii Austriaci. — 55. Litterae S. Rituum Congregationis de usu linguae Slavicae in sacra Liturgia. — 56. Epistola Encyclica ad Episcopos Scotiae. — 57. Confessio pro die festo Sacr. Rosarii. — 58. Cesarskova vladarska petdesetletnica. — 59. Pozvedovanje. — 60. Birma in kanonično obiskanje. — 61. Škofijska kronika.

1898.

53.

VENERABILIBVS FRATRIBVS

PATRIARCHIS PRIMATIBVS ARCHIEPISCOPIS EPISCOPIS

ALIISQVE LOCORVM ORDINARIIS

PACEM ET COMMVNIONEM CVM APOSTOLICA SEDE HABENTIBVS

LEO PP. XIII

VENERABILES FRATRES

SALVTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM.

Diuturni temporis spatium animo respi-
cientes, quod in Pontificatu maximo, Deo sic
volente, transegimus, facere non possumus quin
fateamur Nos, licet meritis impares, divinae
Providentiae praesidium expertos fuisse praes-
sentissimum. Id vero praecipue tribuendum
censemus coniunctis precibus, adeoque vali-
dissimis, quae, ut olim pro Petro, ita nunc
pro Nobis non intermisce funduntur ab Ecclesia
universa. Primum igitur bonorum omnium
largitori Deo grates habemus maximas, accep-
taque ab eo singula, quamdiu vita suppeditet,
mente animoque tuebimur. Deinde subit ma-
terni patrocinii augustae caeli Reginae dulcis
recordatio; eamque pariter memoriam gratiis
agendis celebrandisque beneficiis pie inviola-
teque servabimus. Ab ipsa enim, tamquam
uberrimo ductu, caelestium gratiarum haustus
derivantur: eius in manibus sunt thesauri

*miserationum Domini¹⁾): Vult illam Deus
bonorum omnium esse principium.²⁾ In
huius tenerae Matris amore, quem fovere assidue
atque in dies augere studuimus, certo speramus
obire posse ultimum diem. — Iamdudum
autem cupientes, societatis humanae salutem
in aucto Virginis cultu, tamquam praevalida
in arce collocare, nunquam destitimus *Mari-
alis Rosarii* consuetudinem inter Christi
fideles promovere, datis in eam rem Encyclicis
Litteris iam inde a kalendis Septembribus
 anni MDCCCLXXXIII, editisque decretis, ut
probe nostis, haud semel. Cumque Dei miser-
rantis consilio liceat Nobis huius quoque anni
adventantem cernere mensem Octobrem, quem
caelesti Reginae a Rosario sacrum dicatumque
esse alias decrevimus, nolumus a compellandis*

¹⁾ S. Io. Dam. ser. I, de nativ. Virg.

²⁾ S. Ir., c. Valen. 1. III, c. 33.

vobis abstinere; omniaque paucis complexi quae ad eius precationis genus provehendum huc usque gessimus, rei fastigium imponemus novissimo documento, quo et studium Nostrum ac voluntas in laudatam cultus Mariani formam pateat luculentius, et fidelium excitetur ardor sanctissimae illius consuetudinis pie integreque servandae.

Constanti igitur acti desiderio ut apud christianum populum de Rosarii Marialis vi ac dignitate constaret, memoratâ primum caelesti potius quam humana eius precationis origine, ostendimus, admirabile sertum ex angelico praeconio consertum, interiectâ oratione dominica, cum meditationis officio coniunctum, supplicandi genus praestantissimum esse et ad immortalis praesertim vitae adeptiōnem maxime frugiferum; quippe praeter ipsam excellentiam precum exhibeat et idoneum fidei praesidium et insigne specimen virtutis per mysteria ad contemplandum proposita; rem esse praeterea usu facilem et populi ingenio accommodatam, cui ex comminatione Nazarethanae Familiae offeratur domesticae societatis omnino perfecta species; eius idcirco virtutem christianum populum nunquam non expertum fuisse saluberrimam.

His principiue rationibus atque adhortatione multi ci sacratissimi Rosarii formulam persequuti, augendae insuper eius maiestati per ampliorem cultum, Decessorum Nostorum vestigiis inherentes, animum adiecimus. Etenim quemadmodum Xystus V fel. rec. antiquam recitandi Rosarii consuetudinem approbavit, et Gregorius XIII festum dedicavit eidem titulo diem, quem deinde Clemens VIII inscripsit martyrologio, Clemens XI iussit ab universa Ecclesia retineri, Benedictus XIII Breviario romano inseruit, ita Nos in perenne testimonium propensae Nostrae voluntatis erga hoc pietatis genus, eamdem solemnitatem cum suo officio in universa Ecclesia celebrari mandavimus ritu dupli secundae classis; solidum Octobrem huic religioni sacrum esse voluimus; denique praeceperimus ut in Litaniis Lauretanis adderetur invocatio: *Regina sacratissimi*

Rosarii, quasi augurium victoriae ex praesenti dimicazione referenda.

Illud reliquum erat ut moneremus, plurimiū pretii atque utilitatis accedere Rosario Mariali ex privilegiorum ac iurum copia, quibus ornatur, in primisque ex thesauro, quo fruitur, indulgentiarum amplissimo. Quo quidem beneficio ditescere quanti omnium intersit qui de sua sint salute solliciti, facili negotio intellegi potest. Agitur enim de remissione consequenda, sive ex toto sive ex parte, temporalis poenae, etiam amotâ culpâ, luendae aut in praesenti vita aut in altera. Dives nimurum thesaurus, Christi, Deiparae ac Sanctorum meritis comparatus, cui iure Clemens VI Decessor Noster aptabat verba illa Sapientiae: *Infinitus thesaurus est hominibus: quo qui usi sunt, participes facti sunt amicitiae Dei.*¹⁾ Iam Romani Pontifices, suprema, qua divinitus pollut, usi potestate, Sodalibus Marianis a sacratissimo Rosario atque hoc pie recitantibus huiusmodi gratiarum fontes recluserunt uberrimos.

Itaque Nos etiam, rati his beneficiis atque indulgentiis Marialem coronam pulchrius collucere, quasi gemmis distinctam nobilissimis, consilium, diu mente versatum, maturavimus edendae *Constitutionis* de iuribus, privilegiis, indulgentiis, quibus Sodalitates a sacratissimo Rosario perfruantur. Haec autem Nostra *Constitutio* testimonium amoris esto, erga augustinam Dei Matrem, et Christi fidelibus universis incitamenta simul et praemia pietatis exhibeat, ut hora vitae suprema possint ipsius ope relevari in eiusque gremio suavissime conquiescere.

Haec ex animo Deum Optimum Maximum, per sacratissimi Rosarii Reginam, adpreciati; caelestium bonorum auspiciū et pignus vobis, Venerabiles Fratres, clero ac populo uniuscuiusque vestrum curae concredito, Apostolicam benedictionem peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die V Septembbris MDCCXCXVIII, Pontificatus Nostri anno vicesimo primo.

¹⁾ VII, 14.

Leo PP. XIII.

Instructio

S. Congregationis Negociis et Consultationibus Episcoporum et Regularium Praeposita circa Conventus Sacrorum Antistitutum in Ditionibus Austriaci Imperii.

Quo constet firmius, atque efficacius videat episcopalium congressorum ratio, in Cisleithanis regionibus iam inducta et Pontificiis praescripta Litteris die III martii anno MDCCCXCI datis ad omnes Imperii Austriaci Antistites, Sanctissimus Dominus Noster Leo divina Providentia Papa XIII, pro apostolica Sua sollicitudine et caritate, quae super hac re adhuc invaluerunt confirmare ac probare dignatus est, aliaque iis adiicere constituit, atque ab hac Sacra Congregatione Episcoporum et Regularium consultationibus praeposita universis Austriae citerioris locorum Ordinariis significari decrevit; prout sequitur:

I. Quinto quoque anno, crebrius etiam pro re nata vel necessitate, Austriaci Imperii omnes et singuli Archiepiscopi et Episcopi Vindobonae convenient, de communibus ecclesiarum suarum commodis aut negotiis, deque gerendis cum potestate civili rebus coniunctim acturi.

II. Septeni praesules, plenarii coetus suffragiis in Consilium Permanens adlecti, bis quolibet anno, Vindobonae pariter congregantur, res ad deliberationem plenarii consessus comparandas, eiusque exequenda mandata curaturi.

Sessionum acta, sive generalis conventus, sive ipsius perpetui consilii, cum episcopis scripto communicent.

III. Curent insuper uniuscuiusque provinciae ecclesiasticae vel civilis ditionis Archiepiscopi et Episcopi omnes, singulis annis, provinciatim seu regionatim coire, ut de impeditoribus ecclesiarum suarum negotiis concorditer agant.

Ad huiusmodi porro coetus annuos per provincias regionesve celebrandos, occasionem idoneam, aptam sedem, coadunandorum praesulum ordines, ipsa definiet politicarum per-

ditiones singulas congressorum ratio, quibus episcopi, stata lege, quotannis intersunt.

IV. Episcoporum conventus, sive plenarios, sive peculiares, convocet ac moderetur, qui, inter congressuros, gradu et antiquitate in ecclesiastica hierarchia coeteris praestet; eique parere cuncti teneantur in iis quae coetum spectant.

Secretarii vero munere ille fungatur quem episcopi suffragio suo designaverint.

V. Res ad deliberandum haec maxime congressuris proponantur: — christiana populi eruditio atque institutio iuuentutis; — fidelium gregis suis pastoribus coniunctio arctior et adhaesio; — Seminariorum cultus et incrementa; — catholicae studiorum universitatis erectio; — catechismus ab episcopis nove conficiendus et coniunctus edendus (Breve Pii PP. IX, 5 octob. 1853), — ecclesiae iurium et bonorum tutio; — Seruani Pontificis strenua auctoritatis et libertatis vindicatio; — ephemeredum, aliarumque vulgatarum curatio scriptorum; — matrimonii christiani religio et sanctitudo — monialium et cleri utriusque disciplina provehenda; — laicorum sodalitia ad pietatem et caritatem fovendam utiliora; — inviolata festorum custodia; romanae liturgiae urgenda aequalitas; — lustrationis dioecesanae, synodorumque, iuxta Tridentinas leges instauratio; — christianae vitae in omnes civium ordines nova aut potior infusio; — conditionis opificum, agricolarum, emigrantium sollicitudo; — socialis, quam nominant, et popularis caussae studium; — militum cultura religiosa; — petriana stipes, sacris item missionibus, servitudinis extinctioni, conferenda subsidia; — communia scripta vel acta, ad utilitates rei cum sacrae tum civilis, unanimi pastorum consilio edenda; — alia demum id generis negotia, quibus rite

expediendis, non modo proficuum, verum etiam necessariam esse agendi et sentiendi concordiam omnino compertum est omnibus.

VI. Propositiones et sententias conventuum, saltem graviores, per eorum praesidem, accurate doceatur Apostolica Sedes, quae episcoporum coetus, sive per se, sive per suum penes Caesaream Aulam legatum, consilio et opera iuvare intendit.

Persuasum profecto est Sanctitati Suae, universos ditionis austriacae Ordinarios hisce statutis et votis, summa voluntate et alacritate,

esse obsecuturos; quo sane pacto et ipsi optime de religione ac civitate merebuntur, et eorum congresiones illos edent laetabiles fructus quos in aliis regionibus, Deo iuvante, feliciter in dies ferunt.

Datum Romae ex Secretaria S. Congregationis Episcoporum et Regularium die 22 iulii 1898.

S. Cardinalis Vannutelli, Praefectus.

A. Trombetta, Secretarius.

55.

Sacrae Rituum Congregationis

ad Archiepiscopos Episcopos et Ordinarios provinciarum Goritien., Jadren. et Zagrabien.

LITTERAE

de usu linguae Slavicae in sacra Liturgia.

Quae precipue observanda sunt, vel cavenda, circa usum palaeoslavici idiomatis in sacra liturgia, Sacra haec Congregatio iam edixit die 13 Februarii 1892; atque iis opportune significavit Slavorum Meridionalium Episcopis, qui ecclesiis praesunt ubi eiusmodi praxis invaluit. Quum vero, hac super re, Apostolicae Sedi nova proposita sint dubia, Ssmus D. N. Leo Div. Prov. Papa XIII, pro sua erga Slavos paterna sollicitudine, ad predictas normas enucleandas et firmandas, omnemque removendam perplexitatem, grave hoc negotium peculiaris coetus S. R. E. Cardinalium examini submitti iussit.

Re igitur in omnibus mature persensa, attentisque Summorum Pontificum Constitutionibus et Decretis, praesertim Innocentii IV qui Episcopis Senien., anno 1248, et Veglen., anno 1252 slavica utendi lingua concessit *licentiam in illis dumtaxat partibus ubi de consuetudine observantur praemissa, dummodo ex ipsius varietate literae sententia*

non laedatur; item Urbani VIII cuius iussu a. 1631 libri liturgici glagolitice editi sunt, *ad usum ecclesiarum ubi hactenus praefato idiomate celebratum fuit, nisi maluerint latino;* nec non Benedicti XIV qui novam ipsorum librorum editionem, a. 1754 authenticam declaravit, pro iis *qui ritum slavo-latinum profitentur;* ac demum Pii VI qui a. 1791 Breviarium eius auspiciis denuo impressum recognovit, iidem Emmi Patres eas quae sequuntur regulas statuerunt, illasque Sanctitas Sua ratas habuit, adprobavit et in posterum ab omnibus inviolate servari mandavit:

I. Usus palaeoslavicae linguae in sacra liturgia considerari et haberi debet velut *reale* privilegium certis inhaerens ecclesiis, minime vero ad instar privilegii *personalis*, quod nonnullis sacerdotibus competit.

Episcoporum igitur officii munus erit, in unaquaque dioecesi quam primum confidere indicem seu catalogum ecclesiarum omnium

et singularum, quas certo constet, in praesens ea concessione rite potiri.

Ad dubia porro amovenda, asserti privilegii probatio desumatur ex documentis ac testimoniosis quae in tuto ponant et probe demonstrent illud invaluisse et reapse vigere triginta saltem abhinc annis; quod temporis spatium in re praesenti tamquam sufficiens habetur ex indulgentia speciali Sanctae Sedis.

Si quae deinceps controversiae aut difficultates in eiusmodi probationum negotio orientur, illas Episcopi Sacrae Rituum Congregationi subiificant, rerum adiuncta explicate et distincte exponendo pro singulorum casum solutione.

II. Praedicto ecclesiarum privilegiatarum indice semel confecto et publicato, nulli prorsus licebit in aliis ecclesiis, quacumque ratione vel quovis praetextu, linguam palaeoslavicam in sacram liturgiam inducere: si quid vero secus aut contra contigerit attentari, istiusmodi ausus severa coercitione reprimantur.

III. In ecclesiis quae supra memorato gaudent privilegio, Sacrum facere et Officium persolvere publica et solemnri ratione, permisum exclusive erit palaeoslavico idiomate, quacumque seclusa alterius linguae immixtione. Libri ad Sacra et ad Officium adhibendi characteribus glagoliticis sint excusi atque ab Apostolica Sede recogniti et adprobati: alii quicunque libri liturgici, vel alio impressi charactere, vel absque approbatione Sanctae Sedis, vetiti omnino sint et interdicti.

IV. Ubicumque populus sacerdoti celebranti respondere solet, aut nonnullas Missae partes canere, id etiam nonnisi lingua palaeoslavica, in ecclesiis privilegiatis fieri licebit. Idque ut facilius evadat, poterit Ordinarius fidelibus exclusive permettere usum manualis libri latinis characteribus, loco glagoliticorum exarati.

V. In praefatis ecclesiis quae concessionem linguae palaeoslavicae indubitanter fruuntur, Rituale slavico idiomate impressum adhiberi poterit in sacramentorum et sacramentalium

administratione, dummodo illud fuerit ab Apostolica Sede recognitum et probatum.

VI. Sedulo current Episcopi in suis Seminariis studium provehere cum latinae linguae, tum palaeoslavicae, ita ut cuique dioecesi necessarii sacerdotes praesto sint ad ministerium in utroque idiomate.

VII. Episcoporum officium erit, ante Ordinationem sacram, designare clericos qui latinis vel qui palaeoslavicis ecclesiis destinentur, explorata in antecessum promovendorum voluntate et dispositione, nisi aliud exigat ecclesiae necessitas.

VIII. Si qui sacerdos, addictus ecclesiae ubi latina adhibetur lingua, alteri debeat ecclesiae inservire quae palaeoslavici fruitur idiomatis privilegio, Missam solemnem ibi celebrare, Horasque canere tenebitur lingua palaeoslavica; attamen illi fas erit privatim Sacra peragere et Horas canonicas persolvere latina lingua.

Idem viciSSim dicatur de sacerdote, palaeoslavici idiomatis ecclesiae adscripto, cui forte latinae ecclesiae deservire contigerit.

IX. Licebit pariter sacerdotibus latini eloquii ecclesiae inscriptis, in aliena ecclesia quae privilegio linguae palaeoslavicae potitur, Missam privatam celebrare latino idiomate.

ViciSSim sacerdotes, linguae palaeoslavicae ecclesiis addicti, eodem idiomate Sacrum privatim facere poterunt in ecclesiis ubi latina lingua adhibetur.

X. Ubi usus invaluit, in Missa solemni Epistolam et Evangelium slavice canendi, post eorumdem cantum latino ecclesiae ipsius idiomate absolutum, huiusmodi praxis servari poterit, dummodo adhibetur lingua palaeoslavica. In Missis autem parochialibus fas erit, post Evangelii recitationem, illud perlegere vulgari idiomate, ad pastoralem fidelium instructionem.

XI. Si forte, in paroeciis quae lingua habent palaeoslavicam, aliquis e fidelibus problem renatu sacro sistere fonti nisi Rituali latino baptismus conferatur; vel si qui matrimonium recusent celebrare nisi latina lingua sacer absolvatur ritus, Parochus opportune illos instruat, moneatque; et si adhuc in propria sen-

tentia persistant, baptismum, aut benedictionem nuptialem privatum latina lingua ministret.

Vicissim agatur, in paroecia latinae linguae, si quis slavico idiomate ritus praedictos omnino peragi similiter exigat.

XII. In praedicatione verbi Dei, aliisve cultus actionibus quae stricte liturgicae non sunt, lingua slavica vulgaris adhiberi permititur ad fidelium commodum et utilitatem, servatis tamen generalibus Decretis huius S. Rituum Congregationis.

XIII. Episcopi illarum regionum ubi eadem in usu est lingua vernacula, studeant uniformi curandae versioni precum et hymnorum quibus

populus indulget in propria ecclesia, ad hoc ut qui ex una ad aliam transeunt dioecesim vel paroeciam in nullam offendant precationum aut canticorum diversitatem.

XIV. Pii libri in quibus continetur versio vulgata liturgiarum precum ad usum tantummodo privatum christifidelium, ab Episcopis rite recogniti sint et approbati.

Datum Romae, ex Secretaria SS. Ritum Congregationis, die 5 Augusti a. MDCCCXCVIII.

C. Card. Mazzella S. R. C. Praefectus.

D. Panici S. R. C. Secretarius.

56.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

LEONIS

DIVINA PROVIDENTIA

P A P A E X I I I

EPISTOLA ENCYCLICA AD EPISCOPOS SCOTIAE.

VENERABILES FRATRES

SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM.

Caritatis studium, quod Nos habet de salute dissidentium fratum sollicitos, nequaquam cessare Nos patitur, si, quos ab unico Christi ovili error varius segregatos tenet, ad complexum Pastoris boni revocare possimus. Vehementius quotidie miseram dolemus vicem hominum tanto numero, quibus christiana fidei abest integritas. Itaque et sanctissimi conscientia officii, et amantissimi hominum Sospitatoris, cuius personam nullo merito Nostro gerimus, tamquam suasu et instinctu permoti, contendere ab iis omni ope insistimus, ut instaurare nobiscum unius eiusdemque communio nem fidei aliquando velint. Magnum opus, ac de humanis operibus longe difficultimum exitu: quod quidem perficere non nisi eius est, qui omnia potest, Dei. Sed hac ipsa de causa non despondemus animum, nec deterriti a proposito sumus ob magnitudinem difficultatum, quas humana virtus perrumpere sola non potest. *Nos autem praedicamus Christum crucifixum...* Et quod infirmum est Dei, fortius est homini-

*bus*¹). In tanto opinionum errore, in tot malis quae vel premunt vel imminent, monstrare velut digito conamur, unde sit petenda salus, cohortando, monendo universitatem gentium, ut levent *oculos in montes, unde veniet auxilium*. Quod enim Isaías praedixerat futurum, id comprobavit eventus: scilicet Ecclesia Dei ortu divino divinaque dignitate sic eminet, ut se intuentium oculis plane conspiciendam praebeat: *Et erit in novissimis diebus præparatus mons domus Domini in vertice montium, et elevabitur super colles*²).

Huiusmodi in curis consiliisque Nostris suum obtinet Scotia locum, quam Apostolicae huic Sedi diu multumque dilectam, Nos ipsi proprio quodam nomine caram habemus. Ante annos viginti, libet enim commemorare, Apostolici ministerii in Scotia dedicavimus primitias, cum altero ab inito Pontificatus die ecclesiastica apud ipsos hierarchiam restituendam curavi-

¹) I Cor. I. 23, 25.

²) Is. II, 2.

mus. Quo ex tempore praeclare vobis, Venerabiles Fratres, vestroque admittente clero, numquam non bono studiuimus istius gentis, quam quidem sua indoles amplectendae veritati perdoneam facit. Nunc vero quoniam id aetatis sumus, ut proprius iam absit humanus exitus, etiam visum est alloqui vos, Venerabiles Fratres, populoque vestro novum Apostolicae providentiae documentum impertire.

Turbulentissima illa tempestas, quae in Ecclesiam saeculo decimo sexto incubuit, sicut alios nimium multos per Europam, ita Scotos maximam partem abstraxit a fide catholica, quam plus mille annis cum gloria retinuerant. Gratum Nobis est cogitatione repere maiorum vestrorum in rem catholicam non exigua promerita: itemque libet eos recordari, nec sane paucos, quorum virtute rebusque gestis Scotiae nomen inclaruit. At vero num hodie cives vestri abnuant meminisse vicissim, quid Ecclesiae catholicae, quid Apostolicae Sedi debeant? Cognita vobis planeque explorata commemo ramus. — Est in vetustis annalibus vestris, Ninianum, hominem Scotum, cum ipsum legendis sacris litteris acris cepisset studium in spiritu proficiendi, dixisse: „Surgam, circuibo mare et aridam, quaeram veritatem, „quam diligit anima mea. Itane tantis opus est? Nonne „Petro dictum est: *Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam, et portae inferi non praevalebunt adversus eam?* Igitur in fide „Petri nihil minus est, nihil obscurum, nihil imperfec tum, nihil adversum quod doctrinae nequam sententiaeque perversae, quasi portae inferi, praevalere sufficiant. Et ubi fides Petri nisi in sede Petri? Illuc „certe, illuc mihi eundum est, ut exiens de terra mea „et de cognitione mea et de domo patris mei merear

„in terra visionis videre voluntatem Domini et protegi a templo eius¹⁾“. Itaque Romam venerabundus prope ravit; cumque ad sepulera Apostolorum de ipso fonte et capite catholicae veritatis large accepisset, iussu mandatoque Pontificis maximi domum reversus, romanae fidei documentis cives imbuit, Ecclesiamque Gallo vidiensem condidit, duobus ante saeculis, quam beatus Augustinus ad Anglos appulit. Hanc fidem S. Columba, hanc ipsam veteres monachi, quorum est Ionensis sedes tam claris nobilitata virtutibus, et summo servarunt obsequio et alios diligentissime edocuerunt. Quid Margaritam reginam memoremus, non Scotiae tantummodo, sed christiani nominis universi lumen et decus? quae in rerum mortalium collocata fastigio, cum nihil tamen nisi immortale ac divinum in omni vita spectavisset, suarum splendore virtutum orbem terrarum im plevit. Iamvero si tantam excellentiam sanctitatis attigit, catholicae fidei afflatus impulsuque attigit. Wallacem vero Brucemque, lumina vestri generis, nonne constantia catholicae fidei fortissimos patriae propugnatores praestitit? Mittimus innumerabiles alios utilissimos re publicae cives, quos Ecclesia parens educere numquam destitit. Mittimus adiumenta cetera per ipsam vobis publice importata; eius certe providentia et auctoritate, celeberrima studiis optimis domicilia S. Andreae, Glascaue, Aberdoniae patuerunt, ipsaque est exercendorum iudiciorum civilium constituta ratio. Quamobrem intel ligimus satis fuisse causae cur honestissimum nomen *sanctae Sedis specialis filia* genti Scotorum adhaeserit.

(Continuabitur.)

¹⁾ Excerpta ex historia vitae S. Niniani, Episcopi Candidae Casae seu Gallovidiae, in Scotia, a S. Aelredo abate Rievallensi conscripta.

57.

Confessio

facienda ad lucrandas indulgentias pro die festo B. M. V. sub tit. Sacr. Rosarii potest anticipari feria sexta praecedente.

S. Cong. Indulg. 25 Martii 1897 —

Beatissime Pater. Pater Provincialis Ordinis Praedicatorum Provinciae Germanicae ad pedes Sanctitatis Vestrae provolutus humiliter postulat privilegium, quod Confessio, ad lucrandas Indulgentias Plenarias pro Festo Sacratissimi Rosarii (Dominica 1a octobris) possit fieri jam tres dies ante Festum, id est feria quinta, propter paucitatem Confessariorum.

Sanctissimus dominus Noster Leo Papa XIII in audience habita ab infrascripto Cardinali Praefecto Sacrae Congregationis Indulgentiis Sacrisque Reliquis praepositae, die 25 martii 1897, attenta Confessario rum inopia, benigne indulxit, ut Confessio, quae ad

lucrandam Plenariam Indulgentiam concessam pro die festo B. Mariae Virginis sub titulo Sacratissimi Rosarii foret peragenda Dominica prima octobris, anticipari quoque valeat feria sexta eandem Dominicam immediate praecedente, caeteris servatis de jure servandis. Praesenti in perpetuum valituro absque ulla Brevis expeditione. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae ex Secretaria ejusdem Sacrae Congregationis die 25 martii 1897.

Fr. Hieronymus Maria Card. Gotti, Praef.

L. † S.   † Archiepisc. Nicopolit, Secret.

58.

Cesarjeva vladarska petdesetletnica.

Z ozirom na razne razloge se preklicuje s tem naredba glede cerkvenega praznovanja vladarske petdesetletnice Njegovega apostolskega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I., ki je bila objavljena v zadnjem „Škofijskem listu“ (št. VI. 47, str. 102). Od

petih točk te naredbe ostane v veljavi le zadnja (5.) gledé oracije pro Imperatore.

Omenjeni jubilej se bo praznoval še le 2. decembra t. l. Natančneje odredbe se bodo naznane pravočasno.

59.

Pozvedovanje.

Neka Matilda Protzer želi ex offo poročni list svojih starišev Petra Protzera in Marjeti Ihan. Poročena sta bila okoli leta 1843 in oče je bil tedaj

c. kr. narednik. Čč. gg. pisci matic naj poiščejo v poročnih knjigah omenjeno poroko in kdor jo najde, naj pošlje semkaj prošeni poročni list.

60.

Birma in kanonično obiskanje.

Premilostni gospod knezoškop bodo delili letos zakrament sv. birme tudi še v naslednjih župnijah:

dné 23. oktobra v Kranju, 25. v Predosljih, 26. v Velesovem.

61.

Škofijska kronika.

Kanonično vmeščen je bil č. g. dr. Ivan Koren na baron Codellijev kanonikat pri tukajšnji stolnici dné 8. septembra. Hkrati je bil imenovan za pravega konzistorialnega svetnika.

Č. g. dr. Josip Dolenec, profesor bogoslovja, je bil imenovan naslovnim konzistorialnim svetnikom.

Župnija Studenec je podeljena ondotnemu upravitelju č. g. Simonu Ažmanu; župnija Ambrus pa tamonjemu upravitelju Vaclavu Vondrašku.

Premeščeni so bili č. gg.: dr. Josip Gruden, župni upravitelj na Bohinjski Bistrici, kot prefekt v Alojzijevišče; Feliks Knižek, kapelan v Preserji, kot župni upravitelj na Vrabče; Karol Jaklič, bene-

ficijat na Vačah, kot župni upravitelj na Prežganje; Andrej Krajec iz Šmihela pri Novem mestu kot beneficijat na Vače; Valentin Oblak iz Senožeč v Poljane nad Loko; Josip Švigelj iz Poljan nad Loko v Senožeče.

Na novo je nameščen č. g. novomašnik Josip Hartman kot kapelan v Šmihelu pri Novem mestu.

Kot klerik je sprejet v ljubljansko škofijo g. Jurij vitez pl. Langer Podgoro iz Bršlina pri Novem mestu, doslej bogoslovec sekovske škofije, kateremu se je dovolilo dovršiti četrto leto svojih študij na bogoslovni fakulteti v Inomostu.

Knezoškofijski ordinariat ljubljanski, dné 20. septembra 1898.